

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Факультет соціології

Кафедра соціальних структур та соціальних відносин

« » 2022 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕХНОЛОГІЇ ОЦІНОЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
для студентів

галузь знань 05 – соціальні та поведінкові науки
спеціальність 054 – соціологія
освітній ступінь бакалавр
освітня програма «Соціальні технології»
вид дисципліни обов'язкова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	6
Кількість кредитів ECTS	5
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	іспит

Викладач: Олег МАЗУРИК

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)
на 20__/20__ н.р. (_____) «__» 20__ р.
(підпис, ПІБ, дата)

Київ – 2022

Розробник: Олег МАЗУРИК, д.соц.н., доцент, доцент кафедри соціальних структур та соціальних відносин

ЗАТВЕРДЖЕНО
Зав. кафедри соціальних структур та соціальних відносин

Олег МАЗУРИК
(підпис) (прізвище та ініціали)
Протокол № 12 від «28» 06 2022 р.

Схвалено науково-методичною комісією факультету соціології

Протокол від «29» липня 2022 року № 8

Голова науково-методичної комісії Тетяна ЧЕРВІНСЬКА

1. Мета дисципліни – отримання студентами знань з нового напрямку наукової та організаційно-практичної діяльності – оціночних досліджень, у тому числі щодо оцінювання соціальних програм та проектів.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. *Знати* теоретичні основи соціології та соціальних технологій, сучасні соціологічні дослідницькі проекти, соціологічний підхід до аналізу соціальних явищ.

2. *Вміти* працювати з соціологічними даними, читати професійні соціологічні публікації та формулювати ідеї.

3. *Мати навички* застосування методів збору даних та їх аналізу; групової роботи та публічної дискусії.

3. Анотація навчальної дисципліни: Знайомство із сутністю оціночних досліджень розширює можливості практичного застосування соціологічного знання в суміжній професійній сфері - евалюації. Тематичне наповнення дисципліни включає вивчення теоретико-методологічних та практичних засад проведення оціночних досліджень, понятійно-категоріального апарату, принципів оціночної діяльності у різних сферах життєдіяльності суспільства. У межах вивчення даної дисципліни передбачається закріплення студентами вмінь і навичок опрацювання сучасної наукової літератури, критичного осмислення місця і ролі оціночних досліджень в системі соціального управління. Отримані знання і навички сприятимуть підвищенню фахового рівня та професійної компетентності майбутніх соціальних технологів та їх здатності проведення оціночних досліджень. Творчі завдання, індивідуальна та групова робота формує навички навчання в парадигмі студентоцентрированої освіти.

4. Завдання (навчальні цілі):

- Надання загального огляду теоретико-методологічних засад, організаційних форм та загальних результатів діяльності з проведення оцінювання соціальних програм та проектів.
- Ознайомлення з основними правилами складання проектів та програм та планування і проведення їх оцінювання щодо процесу та очікуваних результатів впровадження.
- Формування у студентів вмінь та навичок з проектування оціночної діяльності.
- Ознайомлення із закордонним та вітчизняним досвідом проведення оціночної діяльності щодо соціальних програм та проектів.

Це спрямовано на формування наступних компетентностей:

- здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями (ЗК08).
- здатність аналізувати соціальні зміни, що відбуваються в Україні та світі в цілому (СК03);
- здатність використовувати соціальні технології з метою моніторингу стану соціального середовища та вирішення нагальних соціальних проблем (СК10);
- вміння використовувати соціальні технології для аналізу соціально-економічних потреб різних цільових груп (СК17).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	Знати зміст програми оцінювання соціальних проектів	Лекції, практичні, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування	20
2.1	Вміти здійснювати обґрунтований вибір методу збору даних та вимірювальних процедур для проведення оцінювання	Лекції, практичні, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування, контрольна робота	20

2.2	Вміти складати план та календарний графік проведення оцінювання	Лекції, практичні, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування	20
3.1	Удосконалення навичок комунікації	Практичні, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування	20
4.1	Робота в групі	Практичні, завдання для самостійної роботи	Обговорення, опитування	20

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Програмні результати навчання (назва)	Результати навчання дисципліни (код)				
	1.1	2.1	2.2	3.1	4.1
Застосовувати положення соціологічних теорій та концепцій до дослідження соціальних змін в Україні та світі (PH03)	+		+		+
Використовувати соціальні технології моніторингу і оцінювання стану соціального середовища та вирішення нагальних соціальних проблем (PH14)	+	+		+	
Демонструвати вміння володіти відповідними методами та формами соціальних технологій залежно від потреб суб'єктів соціальної взаємодії (PH18)	+			+	+
Визначати та запроваджувати соціальні технології оцінювання потенціалу організації та управління соціально-економічними відносинами (PH19)		+	+		

7. Схема формування оцінки.

7.1.Форми оцінювання студентів:

- семестрове оцінювання:

1. Обговорення, опитування: PH1.1, PH2.1, PH2.2, PH3.1, PH4.1 – **40 балів / 24 бали.**
2. Контрольні роботи: PH1.1, PH2.1 – **20 балів / 12 балів.**(дві контрольні роботи по 10 максимальних або 6 мінімальних балів за кожну)

- підсумкове оцінювання – іспит: PH1.1, PH2.1, PH2.2 – **40 балів /24 бали.**

- умови допуску до іспиту: Студент не допускається до іспиту, якщо під час семестру набрав менше за 36 балів. Для студентів, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 36 балів, для отримання допуску до іспиту обов'язково слід пройти співбесіду з лектором, представити доопрацювання (за узгодженням з лектором).

7.2 Організація оцінювання:

1. Обговорення, опитування – на практичних заняттях, теми 1-17.
2. Контрольна робота №1 виконується після вивчення тем 1-8.
3. Контрольна робота №2 виконується після вивчення тем 9-17.

7.3. Шкала відповідності оцінок

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

8. Структура навчальної дисципліни. Тематичний план лекцій та практичних занять

№ з/п	Номер і назва теми	Кількість годин		
		лекцій	практ.	сам.роб.
1. Методологічні аспекти оціночних досліджень				
1	Оціночні дослідження в структурі соціологічного знання	2	2	4
2	Методологічні проблеми оціночних досліджень	2	2	4
3	Місце оціночних досліджень в реалізації соціальної політики та інновацій	2	2	4
4	Соціальний аудит та соціальна експертиза як різновиди оціночних досліджень	2	2	4
5	Оціночні дослідження соціальних програм та проектів	2	2	4
6	Підготовка програм та проектів (загальна характеристика проектної та програмної діяльності)	2	2	4
7	Кількісний підхід до оціночних досліджень соціальних програм	2	2	4
8	Якісний підхід в оціночних дослідженнях	2	2	4
	<i>Контрольна робота 1</i>		2	4
2. Технологія проведення оціночних досліджень				
9	Планування та етапи проведення оцінки програм	2	2	4
10	Загальні стратегії оцінювання	2	2	4
11	Розробка мір оцінювання	2	2	4
12	Збір даних для оцінювання	2	2	4
13	Кількісні та якісні методи аналізу при проведенні оцінювання	2	2	4
14	SWOT-аналіз в оцінюванні програм. Побудова концептуальних карт як інструмент оцінювання	2	2	4
15	Написання звіту за результатами оцінювання	2	2	4
16	Роль оцінювача. Етика професійної діяльності оцінювача	2	2	4
17	Соціальна експертиза в Україні (сучасний стан та перспективи)	2	4	4
	<i>Контрольна робота 2</i>		2	4
	ВСЬОГО	34	40	76

Загальний обсяг 150 год., в тому числі:

Лекцій – 34 год.

Практичні заняття – 40 год.

Самостійна робота - 76 год.

9. Рекомендовані джерела:

Основна:

1. Вайс К.Г. Оцінювання: методи дослідження програм та політики. К.: Основи, 2000. 671 с.
2. Ведунг Е. Оцінювання державної політики і програм : навч. посіб. / Е. Ведунг; Пер. з англ. В.В. Шульга. К.: Всеуито, 2003. 350 с.
3. Мазурик О.В. Основи соціального аудиту [навчальний посібник]. Київ: ФОП Халіков Р.Х., 2020. 140 с.
4. Моніторинг і оцінювання: Заради чого? Яким чином? З яким результатом? Навчальний посібник. К.: МБФ «Альянс громадського здоров'я», 2018. 176 с.
5. Подшивалкіна В.І., Крапива І.В. Оціночні дослідження соціальних проектів і програм: Навчально-методичний посібник. Одеса: ТЭС, 2009. 112 с.
6. Шлях до результатів: планування та проведення ефективних оцінювань розвитку. Морра Імас Л.Дж., Ріст Р.К. К.: МБФ «Міжнародний Альянс з ВІЛ/СНІД в Україні», 2015. 580 с.
7. Rossi P.H., Lipsey M.W., Freeman H.E. Evaluation: a Systematic Approach. 7th Ed. Beverly Hills: Sage Publications, 2004.

Додаткова:

1. Глосарій термінів з моніторингу та оцінювання. / Горошко А., Нарчинська Т., Озимок І., Тарнай В. 2-е видання. Київ: Українська асоціація оцінювання, 2016. 53 с.
2. Громадська експертиза діяльності органів виконавчої влади в Україні: організація та проведення: прак. посіб. / О.В.Літвінов, О.В.Тинкован, Н.М.Літвінова (та ін.); за заг. ред. О.В.Літвінова. Д.: МОНОЛІТ, 2010. 180 с. URL: http://ngoexpert.in.ua/documents/141_DCECRP_POSIB.pdf.
3. Дембіцький С. Історія розвитку методів оцінювання в соціальних і поведінкових науках за кордоном // Соціологія: теорія, методи, маркетинг, 2010, №3. С. 173-184.
4. Кравчук І. Моніторинг і оцінювання соціального впливу проекту: Практичний посібник для виконавців проектів Надзвичайної кредитної програми з відновлення України. / І. Кравчук, Л. Пильгун, М. Савва. Київ: МФ "Відродження", 2017. 27 с. URL: http://issuu.com/irf_ua/docs/mio_framework_final_web?e=2879057/4355318
5. Кравчук І.В. Оцінювання державної політики в Україні / І.В. Кравчук. К.: К.І.С., 2013, 272 с.
6. Мазурик О.В. Соціальний аудит: теоретичні засади та технологія застосування в Україні: [монографія] / О.В. Мазурик. Донецьк: Східний видавничий дім, 2013. 316 с.
7. Моніторингове дослідження. Імплементация Національної стратегії сприяння розвитку громадянського суспільства в Україні на 2016 – 2020 роки. К., 2019. 124 с. URL: https://parlament.org.ua/wp-content/uploads/2019/12/Brochure_10.12.19_final.pdf
8. Науковий супровід, моніторинг та оцінка ефективності соціальних проектів / О. О. Яременко, О. Р. Артюх, О. М. Балакірева та ін. К.: Державний центр соціальних служб для молоді, Державний ін-т проблем сім'ї та молоді, 2002. 124 с.
9. Оцінювання роботи органів виконавчої влади: наук. розробка / уклад. М.Д. Лесечко та ін. К.: НАДУ, 2011. 44 с.
10. Полуйко В. Методи оцінювання ефективності управлінської діяльності. Навч. посіб. / Фонд «Європа XXI», Т-во Лева. К., 2007. 132 с.
11. Посібник з моніторингу та оцінювання програм регіонального розвитку / Лендвел М., Винницький Б., Ратейчак Ю., Санжаровський І. За ред. Санжаровського І., Полянського Ю. К.: К.І.С., 2007. 80 с. URL: http://rozvytok.in.ua/library/download/file?fid=25_340
12. Риндзак О.Т. Оцінювання ефективності соціальних програм соціологічними методами // Демографія і соціальна політика, 2013, №1(19). С. 89-99.
13. Руководство по планированию, мониторингу и оценке / Программа Развития Организации Объединенных Наций. США, 2009. 223 с.
14. Соціальна експертиза в Україні: методологія, методика, досвід впровадження / За ред. Ю.І. Саснка. К.: Ін-т соціології НАНУ, 2000. 194 с.
15. Як підготувати якісний соціальний проєкт? Методичний посібник. Київ, 2020. 68 с. URL: <https://legal100.org.ua/wp-content/uploads/2020/09/yak-pidgotuvati-yakisni-sotsialni-projekt.pdf>
16. Handbook On Planning, Monitoring And Evaluating For Development Results. UNDP 2009, all rights reserved. Handbook URL: <http://web.undp.org/evaluation/handbook/documents/english/pme-handbook.pdf>
17. Reidar Dale. Evaluating Development Programmes And Projects. Sage, 2004. 213 p.
18. The Evaluation Periodic Table / By Sara Vaca / Nov 21, 2017. URL: <http://www.saravaca.com/project/evaluation-periodic-table/>

Інтернет ресурси

1. <http://www.aes.asn.au> - Австралійське товариство з оцінювання
2. <http://www.eval.org> - Американське товариство з оцінювання
3. <http://ideas-int.org> - Асоціація оцінювачів у сфері міжнародного розвитку
4. <http://www.afrea.org> - Африканська асоціація з оцінювання
5. <http://www.euroevaluation.org/> - Європейське Товариство оцінювання (European Evaluation Society)

6. <http://core.human.cornell.edu> – Центр з оціночних досліджень Університету Корнелл
(Cornell Office for Research on Evaluation)